

ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

Administrative Factors and Key Success Factors Affecting the Performance of Prevention and Control Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Among Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Nongbualamphu Province

ชาณณรงค์ นัยเนตร (Channarong Naiyanet)* ดร.ประจักษ์ บัวผัน (Dr.Prachak Bouphan)^{1**}

(Received: February 23, 2022; Revised: June 21, 2022; Accepted: June 21, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู โดยศึกษาจากประชากร 528 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิได้ตัวอย่าง 138 คน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จากการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหาร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ตัวแปรผลและสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ร้อยละ 83.4 ($R^2 = 0.834$, $R^2 \text{ adj.} = 0.829$, $p\text{-value} < 0.001$)

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive research aimed to study the administrative factors and key success factors affecting the Performance of prevention and control of Coronavirus disease 2019 among health personnel at sub-district health promoting hospitals in Nongbualamphu province, Thailand. The samples were 138 health personnel randomly selected by stratified random sampling from the 528 populations. Data were collected by questionnaire for quantitative data. Data analysis was performed by descriptive and inferential statistics as the significance level at 0.05. The results showed that overall of administrative factors, key success factors, and the performance of prevention and control of Coronavirus disease 2019 were at high level. The result also showed that four variables consisted of three variables of the key success factors; the development of the service facility image, the connection between the sub-district health promoting hospitals together and the secondary hospitals, the implementation in areas where readiness and voluntariness to participate, and one variable of the administrative factors; technology were affecting and could jointly predict the performance of prevention and control of Coronavirus disease 2019 among health personnel at sub-district health promoting hospitals in Nongbualamphu province at 83.4 percent ($R^2 = 0.834$, $R^2 \text{ adj.}=0.829$, $p\text{-value} < 0.001$).

คำสำคัญ: ปัจจัยทางการบริหาร ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การป้องกันและควบคุมโรค ไวรัสโคโรนา 2019 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

Keywords: Administrative factor, Key success factor, Prevention and control, Coronavirus disease 2019, Health personnel

¹Corresponding author: bprach@kku.ac.th

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Corona Virus Disease 2019) หรือโควิด 19 (COVID - 19) เป็นไวรัสอุบัติใหม่ที่พบว่ามี การระบาดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 โดยการติดต่อของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้นสามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนโดยการ สัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยตรง เช่น น้ำมูก น้ำลาย ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะมีอาการหลาย แบบ ตั้งแต่ติดเชื้อแบบไม่มีอาการ อาการเล็กน้อยคล้ายเป็นไข้หวัดธรรมดา อาการปานกลางเป็นปอดอักเสบ และอาการรุนแรง มากจนอาจเสียชีวิต องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่าง ประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) และได้แนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค [1] ผู้ป่วยส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีอาการคล้ายไข้หวัดธรรมดา และร้อยละ 1 - 2 จะเสียชีวิตหลังจากมีอาการหนัก โดยกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และผู้มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคปอด โรคเบาหวาน โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง [2] ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 ทั่วโลกมีรายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งสิ้น 402,044,502 ราย และมีผู้เสียชีวิต จำนวน 5,770,023 ราย [3] ประเทศไทยพบผู้ป่วยยืนยันรายแรก ในวันที่ 14 มกราคม 2563 และเกิดการระบาดที่เป็นกลุ่มก้อนใหญ่ คือ การระบาดในสนามมวย ซึ่งทำให้มีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวนเพิ่มมากขึ้น อย่างรวดเร็ว และมีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิตในเวลาต่อมา กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็น โรคติดต่ออันตราย ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 และยังได้มีการกำหนดมาตรการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินกรณีการระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อป้องกันและควบคุมโรคในประเทศ และจากรายงานของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 ประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 2,561,115 ราย และมีรายงานผู้ป่วย เสียชีวิต 22,387 ราย [4] ทำให้ประเทศไทยได้มีการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่าง เข้มงวดมากขึ้น

จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและควบคุมโรค เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ คณะรัฐมนตรีได้ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยการจัดตั้งศูนย์ บริหารจัดการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และได้กำหนดสถานการณ์การระบาด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนได้มีแนวทางการ ปฏิบัติงานแบบบูรณาการ ซึ่งในส่วนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลถือว่าเป็นด่าน หน้ในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้มีการกำหนดแนวทางดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีหน้าที่ต้องเฝ้าระวังคัดกรองกลุ่มเสี่ยง ดูแลติดตามผู้สัมผัสในชุมชน ตลอดจนการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การ ป้องกันและควบคุมโรคมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) การเตรียมความพร้อมระบบบริการทางการแพทย์ 2) การตรวจคัดกรอง และเฝ้าระวังติดตามกลุ่มเสี่ยง 3) การสื่อสารความเสี่ยง 4) การดูแลและป้องกันการติดเชื้อ 5) การใช้มาตรการป้องกัน ควบคุมโรค และ 6) การบันทึกข้อมูลและรายงานผล [1] ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายและ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ นั้น ปัจจัยทางการบริหารถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติด เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งปัจจัยทางการบริหาร คือ ทรัพยากรทางการบริหารที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย 1) ด้านกำลังคน 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านกระบวนการบริหาร 5) ด้านเวลาในการปฏิบัติงาน และ 6) ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง [5] ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารงาน และการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข [6-7] นอกจากนี้ปัจจัยทางการบริหารแล้ว ยังพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม 2) หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน 3) การลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม 4) การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ 5) การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ และ 6) การเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย [8] ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยเฉพาะด้านการกำหนดนโยบาย การสนับสนุนในการดำเนินงาน และการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานจะเป็นการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข [9-10]

จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีรายงานพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) โดยพบว่าตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2563 – 11 กุมภาพันธ์ 2565 พบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) จำนวน 6,008 ราย รักษาหายและแพทย์ให้กลับบ้าน จำนวน 5,444 ราย ผู้ป่วยยืนยันที่เสียชีวิต 27 ราย [11] จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหนองบัวลำภูและมีศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรค (ศปก.) ของจังหวัดและอำเภอ มีการกำหนดมาตรการและแนวทางในการควบคุมป้องกันโรคโดยออกเป็นคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหนองบัวลำภู โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความสำคัญในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระดับชุมชนในการตรวจคัดกรอง เฝ้าระวัง และติดตามกลุ่มเสี่ยงที่จะเข้ามาในพื้นที่ร่วมกับผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และยังมีหน้าที่ในการประสานงานการดำเนินงานในระดับอำเภอที่จะต้องมีการประสานงานและทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น ยังพบว่าในบางพื้นที่มีข้อจำกัดในการจัดสรรทรัพยากรทางการบริหารในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบกับในบางพื้นที่มีข้อจำกัดในด้านการจัดสรรเจ้าหน้าที่ในการออกตรวจคัดกรอง เฝ้าระวัง และติดตามกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีจำนวนน้อยและมีภาระงานมาก นอกจากนี้บางพื้นที่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องการสื่อสารความเสี่ยงและข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับประชาชน และข้อจำกัดในด้านการจัดการระบบข้อมูลความเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระดับอำเภอและระดับตำบล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ [12]

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู หรือไม่ อย่างไร และต้องการทราบปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา

1. ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู
2. ระดับปัจจัยทางการบริหาร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู
3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Descriptive Study)

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 528 คน [13] และกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 138 คน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) [14] ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad N = \frac{\lambda(1-R_{Y.A,B}^2)}{R_{Y.A,B}^2 - R_{Y.A}^2} + W \quad \dots\dots\dots(1)$$

$$\text{เมื่อ} \quad \lambda = \lambda_L - \frac{1/v_L - 1/v}{1/v_L - 1/v_u} (\lambda_L - \lambda_u) \quad \dots\dots\dots(2)$$

เมื่อกำหนดให้

$R_{Y.A,B}^2$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Full Model ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้นำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรจากการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น [7] ซึ่งลักษณะของงานและพื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งได้ค่า $R_{Y.A,B}^2 = 0.664$

$R_{Y.A}^2$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Reduce model $R_{Y.A,B}^2 - R_{Y.A}^2$ ซึ่งได้ค่า $R_{Y.A}^2 = 0.645$

$R_{Y.B}^2$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่เปลี่ยนแปลง (R^2 Change) เมื่อไม่มีตัวแปรที่ต้องการทดสอบ $R_{Y.B}^2 = 0.019$

λ คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวแปรอิสระและอำนาจการทดสอบ

w คือ จำนวนตัวแปรอิสระนอกเหนือจากตัวแปรที่ต้องการทดสอบ (เซต A) = 0 (เซต B) = 11

u คือ จำนวนตัวแปรอิสระที่ต้องการทดสอบ (เซต B) เท่ากับ 1 ตัวแปร

v คือ ค่าที่ได้จาก $v = N - u - w - 1$

จากการใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 138 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มตามตำแหน่ง โดยให้ประชากรในแต่ละชั้นภูมิมีลักษณะคล้ายคลึงกันมากที่สุด หลังจากนั้นทำการเทียบสัดส่วนขนาดตัวอย่างต่อกลุ่มประชากรของตัวอย่าง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู จนได้ขนาดตัวอย่างครบ 138 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือมีทั้งหมด 1 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 98 ข้อ มีทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล มีคำถาม 8 ข้อ **ส่วนที่ 2** ปัจจัยทางการบริหาร มีคำถาม 30 ข้อ **ส่วนที่ 3** ปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีคำถาม 30 ข้อ **ส่วนที่ 4** การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีคำถาม 30 ข้อ โดยส่วนที่ 2 ถึง ส่วนที่ 4 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า มีคำตอบให้เลือกตอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ [15] และ**ส่วนที่ 5** เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบได้เสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้เครื่องมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านปัจจัยทางการบริหาร เท่ากับ 0.86 ด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จ เท่ากับ 0.95 ด้านการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 0.95 และภาพรวมแบบสอบถามทั้งหมด เท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การแปลผล การแปลผลคะแนนระดับปัจจัยทางการบริหาร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู โดยนำมาจัดระดับ 5 ระดับ ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย [16] ดังนี้ ระดับมากที่สุด (4.50 - 5.00 คะแนน) ระดับมาก (3.50 - 4.49 คะแนน) ระดับปานกลาง (2.50 - 3.49 คะแนน) ระดับน้อย (1.50 - 2.49 คะแนน) และระดับน้อยที่สุด (1.00 - 1.49 คะแนน) สำหรับเกณฑ์การแบ่งระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) [17] มีค่าตั้งแต่ +1 ถึง -1 แบ่งระดับดังนี้ $r = 0$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ $r = \pm 0.01$ ถึง ± 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ $r = \pm 0.31$ ถึง ± 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง $r = \pm 0.71$ ถึง ± 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง $r = \pm 1$ หมายถึง มีความสัมพันธ์โดยสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ หลังจากได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2564 เลขที่ HE642248 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2565

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.0 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 34.7 อายุเฉลี่ย 37.10 ปี (S.D. = 9.68 ปี) อายุต่ำสุด 22 ปี อายุสูงสุด 58 ปี เป็นนักรักษาการสาธารณสุขมากที่สุด ร้อยละ 34.0 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 40.6 รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 30,265.51 บาท (S.D. = 12,450.30 บาท) รายได้ต่ำสุด 10,500 บาท รายได้สูงสุด 60,000 บาท มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 58.0 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 84.1 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู 1 - 10 ปี ร้อยละ 39.1 ค่ามัธยฐาน 12 ปี ระยะเวลาต่ำสุด 1 ปี ระยะเวลาสูงสุด 36 ปี เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ร้อยละ 65.9 และจำนวนครั้งที่ได้รับการอบรมอยู่ระหว่าง 1 - 3 ครั้ง ร้อยละ 86.8 ค่ามัธยฐาน 2 ครั้ง จำนวนครั้งต่ำสุด 1 ครั้ง จำนวนครั้งสูงสุด 14 ครั้ง

2. ระดับปัจจัยทางการบริหารในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยทางการบริหาร พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D. = 0.54) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านกำลังคน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 (S.D. = 0.63) ส่วนรองลงมา คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านกระบวนการบริหาร อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.08 (S.D. = 0.62) ส่วนด้านที่

มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.71 (S.D. = 0.65) ส่วนรองลงมา คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.90 (S.D. = 0.64) ตามลำดับ

3. ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.07 (S.D. = 0.56) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D. = 0.63) ส่วนรองลงมา คือ ด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาล อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 (S.D. = 0.64) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 (S.D. = 0.67) ส่วนรองลงมา คือ ด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.07 (S.D. = 0.63) ตามลำดับ

4. ระดับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.18 (S.D. = 0.56) ซึ่งเมื่อพิจารณาตามปัจจัย พบว่า ด้านการตรวจคัดกรองและเฝ้าระวังติดตามกลุ่มเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24 (S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ด้านการใช้มาตรการป้องกัน ควบคุมโรค อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24 (S.D. = 0.61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการดูแลและป้องกันการติดเชื้อ อยู่ในระดับมาก 4.09 (S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านการเตรียมความพร้อมระบบบริการทางการแพทย์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D. = 0.60) ตามลำดับ

5. ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

ปัจจัยทางการบริหาร พบว่า ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.826$, $p\text{-value} < 0.001$) และปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.893$, $p\text{-value} < 0.001$) ดังตาราง 1-2

6. ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู และถูกเลือกเข้าสมการ คือ ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการเรียงลำดับ ดังนี้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ ($p\text{-value} < 0.001$) ปัจจัยแห่งความสำเร็จการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย ($p\text{-value} < 0.001$) ปัจจัยทางการบริหารเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ($p\text{-value} < 0.001$) และปัจจัยแห่งความสำเร็จการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม ($p\text{-value} = 0.018$) ทั้งนี้ตัวแปรอิสระ ทั้ง 4 ตัวแปร มีผลและสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ร้อยละ 83.4

จากผลการศึกษา ได้สมการถดถอยพหุเชิงเส้นตรง ซึ่งเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $Y = 0.536 + (0.256) (\text{ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ}) + (0.316) (\text{ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย}) + (0.200) (\text{ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง}) + (0.122) (\text{ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม})$ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และคะแนนของตัวแปรปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม เพิ่มขึ้นด้านละ 1 หน่วย จะทำให้การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู (Y) เพิ่มขึ้น 0.256, 0.316, 0.200 และ 0.122 หน่วย ตามลำดับ มีค่าคงที่ของสมการทำนาย เท่ากับ 0.536 โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร มีผลและสามารถร่วมพยากรณ์ทำนาย การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ร้อยละ 83.4 ดังตารางที่ 3

7. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

โดยภาพรวมข้อมูลแบบสอบถามส่วนคำถามปลายเปิดทั้งหมด 138 ฉบับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทั้งหมด 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.28 โดยสามารถสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ส่วนใหญ่ คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านกำลังคน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางแห่งมีบุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงานที่เพิ่มขึ้นและขาดโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่ง ทำให้ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารทุกระดับ ควรมีการจัดทำวางแผนอัตรากำลังบุคลากร และจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับภาระงานที่ชัดเจน ปฏิบัติงานตรงตามตำแหน่ง กับความรู้ความสามารถของบุคลากรและมีโอกาสในความก้าวหน้าในแต่ละสายงานวิชาชีพที่เท่าเทียมกัน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย ปัจจัยทางการบริหารเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยแห่งความสำเร็จการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม ตัวแปรอิสระ ทั้ง 4 ตัวแปร มีผลและสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ร้อยละ 83.4

ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ เป็นการแสดงถึงการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในด้านการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ โดยเน้นเชื่อมโยงระบบการให้บริการ รวมทั้งการบริหารจัดการ และด้านวิชาการการทำวิจัยนวัตกรรม โดยมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสถานบริการควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านป้องกันโรค ควบคุมโรค การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการทำวิจัยนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ และมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัยนวัตกรรม ประกอบด้วย การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [10, 18] ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีบริบท และ

ข้อจำกัดในการปฏิบัติที่ต่างกันออกไป ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละแห่งแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [19]

ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย เป็นการแสดงถึงการจัดช่องทางการสื่อสาร ติดต่อประสานงานระหว่าง โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเครือข่าย ในลักษณะที่เป็นเครือข่ายทั้งในแนวราบและแนวตั้ง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่ายมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [7, 20] ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีบริบทและข้อจำกัดในการปฏิบัติที่ต่างกันออกไป ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละแห่งแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่ายไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [18]

ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยทางการบริหารหรือทรัพยากรทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [21-22] ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีบริบทและข้อจำกัดในการปฏิบัติที่ต่างกันออกไป ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละแห่งแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [7]

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม เป็นการแสดงถึงการจัดการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือในหน่วยงาน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่ายการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วมมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [19, 23] ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีบริบทและข้อจำกัดในการปฏิบัติที่ต่างกันออกไป ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละแห่งแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วมไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [24]

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงาน และกำหนดให้บุคลากรปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานจากโรงพยาบาลแม่ข่ายให้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อสะดวกรวดเร็วในการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายของหน่วยบริการในการติดตามประเมินผล เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบรวมถึงการร่วมรับผลประโยชน์จากการการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากโรงพยาบาลแม่ข่ายให้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
3. ควรมีการศึกษาแนวทางการฝึกอบรมปฏิบัติการด้านเทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
4. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ บัวผัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สนับสนุนทุนเพื่อทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอบพระคุณ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู สาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Public Health. Public health practices for managing the outbreak of COVID-19 in the requirements issued under Article 9 of the Emergency Decree on Public Administration 2005 No 1. Nonthaburi: Ministry of Public Health; 2020.
2. Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital Mahidol University. Basic knowledge of COVID-19 part 1. Krung Thep Maha Nakhon: Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital Mahidol University; 2020.
3. World Health Organization. WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard. Retrieved February 11, 2022, from <https://covid19.who.int/>; 2022.
4. Ministry of Public Health. COVID-19 Situation in Thailand on February 11, 2022. Nonthaburi: Department of Disease Control, Ministry of Public Health; 2022.
5. Bouphan P. Principles of Public Health Administration 4th ed. Khonkaen: Khonkaen university; 2015.

6. Khamsema N, Bouphan P, Jutarosaka M. Motivation and organizational support that affecting quality of working life of public health officer at sub-district health promoting hospitals in Nakhonratchasima province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2020; 20(2): 84-95. Thai.
7. Thamoonlet S, Bouphan P. Administrative factors and critical success factors affecting surveillance and rapid response performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals, Khonkaen province. *Journal of the Office of DPC 7 Khonkaen*. 2018; 25(1): 23-34. Thai.
8. Choochai S, Somsak C, Suphakit S, Ladda D, Supatra S, Kasem W. *Service Manual of the District Health Promoting Hospital*. 3rd ed. Bangkok: Organization Veterans; 2010.
9. Jaitan T, Bouphan P, Phimha S. Critical Success Factor Affecting Surveillance and Rapid Response Performance of Health Care Provider at Sub-District Health Promoting Hospitals in Loei Province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2021; 21(3): 161-171. Thai.
10. Chayngam T, Bouphan P, Phimha S. Organizational climate and critical success factors affecting performance of family care team at sub-district level in Nongbualamphu province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2018; 18(3): 124-135. Thai.
11. Public Health Emergency Operations Center, Nongbualamphu Provincial Public Health Office. *Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Situation Report on February 11, 2022*. Nongbualamphu: Nongbualamphu Provincial Public Health Office; 2022.
12. Nongbualamphu Provincial Public Health Office. *Conclusion of supervision of the Provincial Public Health Office, 1/2564 according to the content framework of the Public Health Strategic Plan 2021 and important urgent issues*. Nongbualamphu: Nongbualamphu Provincial Public Health Office; 2021.
13. Nongbualamphu Provincial Public Health Office. *Provincial Government Inspectorate Report Form 2021*. Nongbualamphu: Nongbualamphu Provincial Public Health Office; 2021.
14. Cohen J. *Statistical power analysis for the behavior sciences*. 2nd edition. Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum; 1988.
15. Likert R. *The human organization: Its management and values*. New York: McGraw-Hill; 1967.
16. Chantrasuwan S, Buatuan S. *Social sciences research methodology*. Khonkaen: Department of sociology and anthropology, Faculty of humanities and social sciences, Khonkaen university; 2004.
17. Elifson, Kirk W, Runyon, Richard P, Haber, Audrey. *Fundamentals of Social Statistics*. 2nd edition. New York: McGraw-Hill, Inc; 2017.
18. Puttamonsing P, Bouphan P, Apipalakul C. Key success factors and organizational support affecting the star health promoting hospital of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Buriram province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2019; 19(3): 120-130. Thai.
19. Yotha N, Bouphan P, Phimha S. Critical success factors and organization climate affecting the research for solving health problem of public health officers at sub-district health promoting hospitals in Khonkaen province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2018; 19(1): 149-160. Thai.

20. Keawmued Y, Bouphan P, Phimha S. Critical success factors and motivation affecting the performance of dental health officers at sub-district health promoting hospitals in Khonkaen province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2020; 20(2): 47-59. Thai.
21. Keopaseuth P, Bouphan P, Phimha S. Personal Characteristics and Administrative Factors Affecting the Performance of Nurses in the Emergency Department of Public Hospitals in Vientiane Capital. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2020; 20(2): 96-107. Thai.
22. Kumwong S, Udompanich S. Individual Features and Administrative Factors Affecting the Performance of Information Management of Health personal at Sub-District Health Promoting Hospitals in Khonkaen Province. *KKU Journal for Public Health Research*. 2019; 12(3): 19-30. Thai.
23. Khumsamarn P, Jutarasaga M, Bouphan P. Keys success factors and organizational support affecting the Tuberculosis prevention and control performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals Sakonnakhon province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2021; 21(3): 223-235. Thai.
24. Changsri N, Bouphan P. Critical success factors and organizational climate affecting the quality of working life of public health technical officers at sub-district health promoting hospitals in Sakonnakhon province. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*. 2021; 21(2): 166-178. Thai.

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

ปัจจัยทางการบริหาร	การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ	p - value	ระดับความสัมพันธ์
	เพียร์สัน (r)		
ปัจจัยทางการบริหาร	0.826***	< 0.001	สูง
1. ด้านกำลังคน	0.634***	< 0.001	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	0.548***	< 0.001	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.703***	< 0.001	ปานกลาง
4. ด้านกระบวนการบริหาร	0.768***	< 0.001	สูง
5. ด้านเวลาในการปฏิบัติงาน	0.741***	< 0.001	สูง
6. ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	0.804***	< 0.001	สูง

*** ค่าระดับนัยสำคัญ น้อยกว่า 0.001

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ	p - value	ระดับความสัมพันธ์
	เพียร์สัน (r)		
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	0.893***	< 0.001	สูง
1. ด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	0.759***	< 0.001	สูง
2. ด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	0.780***	< 0.001	สูง
3. ด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	0.759***	< 0.001	สูง
4. ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	0.762***	< 0.001	สูง
5. ด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ	0.850***	< 0.001	สูง

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู (ต่อ)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	p - value	ระดับความสัมพันธ์
6. ด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย	0.830***	< 0.001	สูง

*** ค่าระดับนัยสำคัญ น้อยกว่า 0.001

ตารางที่ 3 ค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

ตัวแปร	B	Beta	T	p-value	R	R ²	R ² adj	R ² change
1. ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ	0.256	0.287	3.985	< 0.001	0.850	0.722	0.720	-
2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกัน และกับโรงพยาบาลแม่ข่าย	0.316	0.360	6.420	< 0.001	0.896	0.803	0.801	0.081
3. ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	0.200	0.231	3.842	< 0.001	0.909	0.827	0.823	0.024
4. ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	0.122	0.139	2.404	= 0.018	0.913	0.834	0.829	0.007

ค่าคงที่ 0.536, F = 167.29, p-value < 0.001, R = 0.913, R² = 0.834, R² adj = 0.829